



Αθήνα, 31.10.2024

Ερώτηση

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

«Η επιλογή του ορυκτού αερίου για τις τηλεθερμάνσεις στη Δ.Μ. έως το 2041, είναι ολέθριο λάθος»

Η τελική συμφωνία ανάμεσα στους τρεις (3) ενεργειακούς Δήμους Κοζάνης, Εορδαίας, Αμυνταίου, τη ΔΕΗ και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την τηλεθέρμανση παρουσιάστηκε πρόσφατα. Η λύση της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) με φυσικό αέριο παρουσιάστηκε μάλιστα ως μονόδρομος χωρίς να προταθούν και να εξεταστούν εναλλακτικές λύσεις. Για τη ΝΔ η λύση για τη θέρμανση και την τηλεθέρμανση είναι το ορυκτό καύσιμο, το ορυκτό/φυσικό αέριο, όταν μεσούσης της κλιματικής κρίσης η ενδεδειγμένη λύση είναι η στροφή στις ΑΠΕ για την κάλυψη των θερμικών αναγκών.

Πρόκειται για μια συμφωνία – πακέτο με το οποίο η ΔΕΗ θα συνεχίσει να παρέχει θερμική ενέργεια στις τηλεθερμάνσεις μέσω ΣΗΘΥΑ (φυσικό αέριο) για τα επόμενα 17 τουλάχιστον χρόνια, μέχρι το 2041. Η ΣΗΘΥΑ, προβλέπεται να λειτουργήσει στο τέλος του 2026, ωστόσο φαίνεται ότι δεν αρκεί για να καλύψει με θερμική ενέργεια όλες τις τηλεθερμάνσεις. Αφού δεν είναι σαφές το μέλλον της τηλεθέρμανσης της Πτολεμαΐδας τόσο κατά το μεταβατικό στάδιο όσο και για τη μόνιμη λύση. Η Πτολεμαΐδα 5 θα αποσυρθεί το 2026, ενώ η θερμική ενέργεια από τη ΣΗΘΥΑ αερίου των 65 MWth δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες και της Πτολεμαΐδας (εκτός της Κοζάνης). Το 2026 θα δημιουργηθούν νέα χρέη στις επιχειρήσεις τηλεθέρμανσης και θα συζητάμε ξανά για νέα ρύθμιση και νέα λύση.

Με τη συμφωνία- πακέτο ρυθμίζονται και τα χρέη των τριών δημοτικών επιχειρήσεων. Η κυβέρνηση έφερε την πρόταση εκβιάζοντας πρακτικά τους Δήμους για την υιοθέτησή της στην έναρξη της περιόδου τηλεθέρμανσης. Οι Δήμαρχοι εκόντες άκοντες αποδέχονται ένα χρέος, το οποίο καθορίστηκε μονομερώς από τη ΔΕΗ. Όπως αναφέρει ο πρώην Δήμαρχος Κοζάνης η συμφωνία τέθηκε υπό εκβιαστικούς όρους: ή το Δημοτικό Συμβούλιο θα την ενέκρινε, ή η τηλεθέρμανση Κοζάνης δεν θα ξεκινούσε, παρόλο που η ΔΕΗ ΑΕ έχει υποχρέωση παροχής θερμικής ενέργειας, δεδομένου ότι υπάρχει ενεργή σύμβαση με τον Δήμο, η οποία λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Η βασική ευθύνη ανήκει πρωτίστως στην κυβέρνηση και στην Περιφέρεια αλλά και οι Δήμοι δεν θα έπρεπε να δεχθούν αυτήν την εκτρωματική και παράλογη λύση. Η «λύση» του αερίου ως επιλογή έγινε το 2020. Σήμερα επιμένουν σε αυτή την λύση, παρά το γεγονός ότι άλλαξαν εντελώς οι συνθήκες.

Η συμφωνία δεν περιλαμβάνει καμία ασφαλιστική δικλείδα για τους πολίτες ότι το κόστος τηλεθέρμανσης δεν θα εκτιναχθεί στην περίπτωση που οι τιμές προμήθειας αερίου και δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ αυξηθούν πολύ σε σχέση με τα σημερινά επίπεδα (30 €/MWh και 70 €/tn, αντίστοιχα). Σύμφωνα με την ΕΕ, όπως αποτυπώνεται σε όλα τα ΕΣΕΚ των 27 ΚΜ, υπάρχει πρόβλεψη για τιμή προμήθειας αερίου 38 €/MWh από το 2025, ενώ για τα δικαιώματα εκπομπών η πρόβλεψη είναι 140 €/tn το 2035 και 290 €/tn το 2040. Τα 2,9 €/MWh (€1,75 εκατ. τον χρόνο), με τα οποία προβλέπεται να ενισχύει το κράτος τη διαδημοτική επιχείρηση σε καμία περίπτωση δεν επαρκούν να καλύψουν τα αυξημένα επίπεδα τιμών αερίου και δικαιωμάτων εκπομπών CO₂. Έτσι αφήνει πλήρως

εκτεθειμένους τους πολίτες από τις βέβαιες ανατιμήσεις στην τιμή του ορυκτού αερίου και των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂.

Οι φορολογούμενοι/καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας θα επιβαρυνθούν από αυτή τη συμφωνία κατά τουλάχιστον 129 εκ. ευρώ για την 15ετία σύμφωνα με τους υπολογισμούς του green tank. Οι φορολογούμενοι θα πληρώσουν 43,3 εκατ. ευρώ καλύπτοντας μεγάλο τμήμα του χρέους και των 3 επιχειρήσεων και οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας θα πληρώσουν 85,5 εκατ. ευρώ τουλάχιστον για τη λειτουργία του συγκεκριμένου συστήματος τηλεθέρμανσης για διάστημα 15 ετών, μέσω του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ (ΕΛΑΠΕ). Προφανώς, αν επαληθευτούν οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που προαναφέρθηκαν, τότε η επιβάρυνση του ΕΛΑΠΕ και κατ' επέκταση των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας θα είναι πολύ μεγαλύτερη.

Σε αυτά τα ποσά θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και το κόστος υλοποίησης της κατασκευής της ΣΗΘΥΑ αερίου, της διασύνδεσης του συστήματος τηλεθέρμανσης Κοζάνης και αυτής του Αμυνταίου που ανέρχεται στα 176 εκατ ευρώ.

Για ακόμα μια φορά κερδισμένη στις λιγνιτικές περιοχές είναι η ΔΕΗ. Η συμφωνία διασφαλίζει πλήρως τα συμφέροντα της ΔΕΗ, αφού θα της επιστραφεί ολόκληρο το ποσό που της οφείλουν, σύμφωνα με τις δικές της εκτιμήσεις, οι επιχειρήσεις τηλεθέρμανσης. Η ΔΕΗ δεν αναλαμβάνει κανένα ρίσκο για τη συγκεκριμένη επένδυση, αφού είναι εξασφαλισμένη η πληρωμή της ανεξαρτήτως του πώς θα εξελιχθούν οι τιμές προμήθειας αερίου και δικαιωμάτων CO₂.

Είναι σαφές ότι η επιλογή του ορυκτού αερίου ως βασική πηγή ενέργειας της τηλεθέρμανσης είναι ένα μεγάλο λάθος της ΝΔ τόσο από περιβαλλοντική-κλιματική άποψη όσο και από οικονομική. Το κόστος θα το πληρώσουν για ακόμα μια φορά οι κάτοικοι των 3 λιγνιτικών δήμων και οι πολίτες όλης της χώρας που θα επιδοτήσουν μια λάθος επιλογή.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1) Η επιλογή του ορυκτού αερίου ως βασική πηγή ενέργειας της τηλεθέρμανσης θεωρείτε ότι αποτελεί την βέλτιστη οικονομική λύση για τους πολίτες των 3 λιγνιτικών περιοχών και τους καταναλωτές ενέργειας όλης της χώρας;
- 2) Η τηλεθέρμανση με ορυκτό αέριο μέχρι το 2041 συμβαδίζει με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και πιο συγκεκριμένα με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 για την ενεργειακή απόδοση που επιτάσσει ως το 2035 το συνολικό μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας και της απορριπτόμενης θερμότητας ενός συστήματος τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης να είναι τουλάχιστον 35%;
- 3) Εξετάσατε άλλες εναλλακτικές προτάσεις με άλλες πηγές θερμότητας, όπως τηλεθέρμανση μέσω ΑΠΕ; Αν ναι, ποιες ακριβώς λύσεις ΑΠΕ εξετάστηκαν και γιατί ακριβώς απορρίφθηκαν; Αν όχι, γιατί, δεδομένου μάλιστα ότι σύμφωνα με την οδηγία 2023/1791 επιβάλλεται η χρήση ΑΠΕ και στις τηλεθέρμανσεις;
- 4) Θεωρείτε ότι η προβλεπόμενη στη συμφωνία ΣΗΘΥΑ, που προβλέπεται να λειτουργήσει στο τέλος του 2026, μπορεί να καλύψει με θερμική ενέργεια τις τηλεθέρμανσεις; Θεωρείτε ρεαλιστική την υλοποίηση α) της ΣΗΘΥΑ, β) της διασύνδεσης ΤΘ Κοζάνης με τον κόμβο Καρδιάς γ) της διασύνδεσης Αμυνταίου με Πτολεμαΐδα και δ) των λεβήτων ορυκτού αερίου που αναφέρει η συμφωνία, ως το 2026, δεδομένου ότι σήμερα, τον Οκτώβριο του 2024 για το α) δεν υπάρχει καν σύμβαση με ανάδοχο, για το δ) τώρα επανενεργοποιείται μια παλαιότερη προκήρυξη; Ποιο είναι το εναλλακτικό σας σχέδιο για τον χειμώνα 2026-2027 σε περίπτωση καθυστέρησης υλοποίησης κάποιου από τα παραπάνω 4 υποέργα;
- 5) Πώς εκτιμάτε ότι θα αντιμετωπιστεί το ζήτημα της τηλεθέρμανσης της Πτολεμαΐδας τόσο κατά το μεταβατικό στάδιο όσο και μετά το 2026; Δεδομένου ότι η Πτολεμαΐδα 5 θα

αποσυρθεί το 2026 και η θερμική ενέργεια από τη ΣΗΘΥΑ αερίου είναι 65 MWth, πώς θα καλυφθούν οι ανάγκες της Πτολεμαΐδας;

- 6) Σε περίπτωση που γίνουν πραγματικότητα τα σενάρια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τιμή προμήθειας αερίου 38 ευρώ τη μεγαβατώρα από το 2025 και μετά, και τιμή δικαιωμάτων εκπομπών 140 ευρώ/τόνο το 2035, πόσο θα είναι το κόστος της τηλεθέρμανσης για Κοζάνη και Πτολεμαΐδα το 2035 με βάση τον μαθηματικό τύπο που αναφέρεται στη συμφωνία;
- 7) Στο ανωτέρω σενάριο εξέλιξης τιμών προμήθειας αερίου και δικαιωμάτων εκπομπών πόσο εκτιμάτε την οικονομική επιβάρυνση των υπόλοιπων πολιτών της χώρας είτε μέσω φορολογίας, είτε μέσω του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ ή/και άλλων μηχανισμών συνολικά για τα 15 χρόνια που προτείνετε να διαρκέσει αυτή η σύμβαση;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα
Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου
Χουσεΐν Ζεϊμπεκ
Θεανώ Φωτίου